

Előfizetési árak:

| | |
|----------------------|---------|
| Egész évre | 12 frt. |
| Félévre | 6 " |
| Negyedévre | 3 " |
| Egy órára | 1 " |
| — Egyes szám 4 kr. — | |

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetéseket és a lap
székhelyére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Jókai műveinek nemzeti kiadása.

Nagybecskerek, február 28.

A milyen páratlan volt fényesség és lelkesedés dolgában az a három napig tartó ünnep, a melylyel a magyar nemzet koszorus írójának Jókai Mórnak jubileumát megülte: épp oly példátlan és egy-magában álló az a monumentális mű, a mely ezt az esztendő irodalmunk történetében megörökíti. Nehány hónap alatt együtt volt az a kétszáz ezer forint, a mely részben honorárium volt a legtermékenyebb, a leggeniálisabb magyar regényírónak félszázados írói működéséért, részben arra fordított, hogy a költő összes műveinek nemzeti diszkiadása létrejöhesse. S a míg a jubileumi ünnepségek fényét és melegét csak a mostani generáció fogja érezni, addig az a fény és az a melegség, a mely e csodaszép művekből kiárad, minden időben világítani és melegíteni fogja az emberi sziveket.

Hasznos és kívánatos volna, hogy ez a száz kötetes mű éppoly tulajdona legyen minden családnak, mint a biblia. Mert a mi szent a hazaszeretben, a nemesebb emberi érzésekben, az önfeláldozásban, a szerelemben: az mind ragyogó betűkkel van a könyvekben megörökítve; vigasztalást lel benne az, a kit a szenvedések lesújtottak, megnyugvást, a ki önmagával meg hasonlott. Mindegyik könyvnek mindegyik fejezetében kincsei vannak elszórva Jókai geniúsának, a melyek gazdagítják a sziveket és nemesítik a lelkeket. Ha ez a kiadás olyan népszerűvé lehetne, mint a milyen népszerű Jókai, egyszerűen néhány évtizeddel előbbre volna Magyarország civilizációja és kultúrája.

Annak a bizottságnak, a mely a jubileum rendezésével volt elfoglalva, Jókai Mór összes műveinek kiadása főképp a vállalat létrejötte és a honorárium átnyújtása volt érdekében. Azért is állapították meg a diszkiadás árát kétszáz forintban, tehát olyan összegben, a mely szinte kizárta annak a lehetőségét, hogy az egész ország, rang és vagyonszükség nélkül, a jubileumban részt vehessen. Arra a társadalmi osztályra számítottak, amely könnyen hozhat áldozatokat az irodalomnak s a főcél elérésére indított mozgalomban figyelmen kívül kellett hagyniok Jókai Mór összes művei népszerűsítésének eszméjét.

Most azonban, hogy a terv dicsőségére az egész nemzetnek, fényes eredményre valóra vált: a diszkiadás népszerűsítésének eszméjét kell az előterbe állítani, minden uton-módon lehetővé tenni, hogy Jókai Mór közkincs legyen az egész nemzetnek s műveinek könyvtára egyként díszére szolgáljon palotának és kunyhónak. Örömről szólunk annak a konstataciónak, hogy máris megtörtént minden a nemzeti diszkiadás népszerűsítése érdekében. A Révai Testvéreknek az a vállalata, a mely sajtó alá rendezi és kibocsátja száz vaskos kötetben Jókai Mór összes műveit, könnyen hozzáférhetővé teszi e monumentális irodalmi munkát egész Magyarországnak és remélhető, a mily általános volt az óhaj, hogy Jókai Mór az egész nemzeté legyen, olyan általános pártfogásban is fog ez a nagy áldozatok árán léshető epokális kiadás részvételi.

Négy forintos havi részletekkel, tehát egy olyan kis összeggel, a melyet kevésbé tehetősek is lehetnek az irodalom oltárára, bocsátja a vállalat Jókai Mór összes műveinek teljes kiadását a nagyközönség rendelkezésére. Bátoran állíthatjuk, kevés olyan intelligens család van Magyarországon, a mely minden hónapban azt a négy forintot, a nélkül, hogy áldozatába kerülne, havi budgetjébe fel ne vehetné. Olyan anyagi befektetés ez, a mely évek hosszú során át fényesnél fényesebb szellemi kamatokat hoz. A havi négy forintos részletek nem fognak hiányozni a család költségvetéséből, de igenis az a könyvtár, a mely ékesíteni fogja minden magyar ember szobáját, észrevehető és jelentős nyomokat fog hagyni az olvasó szívében.

Az utóbbi években talán nem volt irodalmi vállalat, a mely fontosabb missziót teljesített volna ennél, a mely Jókai Mór művei népszerűsítésén fáradozott. A magyar szellem, a nemzeti geniús hódítását és diadalát jelenti és biztosítja majd, ha ez a páratlan kiadás szelvényben ez országban el fog terjedni. Mert csak úgy tökéletes a költő hivatása, ha művei megtalálják az utat a nép zöméhez. Mi ebben a vállalatban fogjuk keresni és látni Jókai Mór missziójának eredményét és hatását.

A nemzeti kiadás csak lényegtelen dolgokban fog különbözni a jubileumi diszkiadástól. Kiállítás, külső formája olyan lesz, hogy díszre válik minden könyvtárnak. A lényegtelen változtatások pedig éppen azért történtek, hogy ilyen módon az előfizetés módzatainak megkönnyítése lehetővé váljék és a száz kötetes mű a nagyközönség számára hozzáférhető legyen. Érthető, hogy e vállalatnak ilyen formában való keresztülvitele újabb áldozatokba és újabb befektetésekbe került. Mert a míg a kiadók, a kik Jókai egy-egy művét megszerették, a jubileumi nemzeti diszkiadás létrejötte érdekében — egyedül erre a kiadásra — tulajdonjogukról lemondtak, addig ez újabb vállalatnál, a mely már tisztán a nagyközönség igényének óhaját megfelelni, sok mindenféle jogosult érdek kielégítését kellett számba venni.

Nem kételkedhetünk abban, hogy a nagyközönség ezuttal, amikor egy igazán érdemes dolog pártolásáról van szó, méltányolni fogja a vállalat intézőinek buzgalmat és sietni fog egy olyan kincsnek a megszerzésével, a melylyel talán egy irodalom sem dicsekedhetik.

As előfizetés módzatai annyira megvannak könnyítve, hogy a mű különösebb ajánlásra nem szorul. Nem tudjuk elképzelni egyetlen magyar családot könyvtárát sem Jókai Mór műveinek nemzeti kiadása nélkül.

Mozgósítási álhírek. Belgrádi hivatalos jelentések és Simics szerb miniszterelnök által Kálnoky külügyminiszternek adott felvilágosítások szerint a szerb viszonyokra vonatkozólag most nincs ok a komoly aggodalmakra, minthogy a szerb hadsereg királyhű érülettel áll Sándor király mellett. Az osztrák-magyar katonai rendszabályokról szóló összes híreket a lap talán ok nélkül állítja. — A „P. N.” ma mindezek dacára a következőket írja: „Bécsből ma megerősítést kaptunk annak a lapunkban közölt hírenek, hogy az Erdélyben állomásozó 13 ik hadtestet mozgósították és minden pillanatban indulásra készen van a szerb határ felé. Ezt a hadtestet, mint megfigyelő sereget alkalmazták az ország déli határszélén.” (L. mai tá iratainkat.)

Városi közgyűlés.

(Második nap.)

— február 28.

Enyhe tavaszi eső sűrű áldása csurgott le tegnap délután a városatyákra, kik elmentek a folytatolagos közgyűlésbe. S mintha megzselidültek volna a tegnap még ádáz düffel tobzó képviselők. Szépen, csendesen viselkedtek s csak aszáltal adták bizonyosságát ottlétküknek, hogy minden egyes tárgy után annak szerb nyelven való előadását kérték. Ha ez tovább is így megy, amire alapos kilátás van, akkor a közgyűlések ezentul legalább is két napig fognak eltartani s a szerbül nem értő városatyák igen helyesen fognak cselekedni, ha könyvet vagy ujját hoznak ezentul magukkal a gyűlésekbe. Sőt éppen erre való tekintettel jó lesz az új városházában buffet-ről vagy legalább is társalgóról gondoskodni.

A tegnapi ülés különben minden csendesége dacára elég érdekes volt. Gligorovits János a tárgysorozat előtt interpellálta a polgármestert: miért kaptak a szerbek mindnyájan magyar keresztneveket. A polgármester a belügyminiszteri rendelet felolvasásával felelt. A közgyűlés tudomásul vette a választ.

Igen jó napja volt Kurländer Imrének, ki hatáson védte álláspontját a partvám tekintetében. Zajos derűtséget keltett azzal a kijelentéssel, hogy az, amit ő mond, az szent. (Egy hang: Őn és a pápa. Homéri kacaj.) Eredményében azonban nem volt oly szerencsés, miután a képviselőtestületben több olyan ember ül, akinek nincs hajója, mint akinek van. Így aztán a hajótulajdonosok legnagyobb bosszúságára elfogadták a tanács javaslatát, mely magasabb díjakat ró rájuk.

A közgyűlés lefolyásáról alábbi tudósításunkban számolunk be.

Ülés kezdete délután 3 óra.

Elnök: Krsztics János polgármester.

Jegyző: dr. Perisics Zoltán v. főjegyző.

Jelen voltak: Mattanovics György, dr. Grandjean József, Franz J. L., Stagelschmidt János, Wolfinger Viktor, Konkoly Samu, Jokly Lipót, Vukovics István, Mayer Rezső, Kurländer Imre, Annau János, Klacsó Károly, Machalek János, Winkler, Oldal Antal, dr. Brájer Lajos, Baaden Károly, Lindhof János, Tolveth Szilárd, Kovács Péter, Panits Dániel, Zachariás, Steyer Péter, Bohn Pál, Stagelschmidt Ferencz, Steckhardt Ferencz, Jarisits, Lucsics Miklós, Gligorovich Ferencz, Schmidt Antal, Szekulits Vazul, Löwy Ignác, dr. Végh Lajos, Jovanovits Nika, Napholz Ágost, Eckstein János, Steinitzer Géza, Oppolcz Lajos, Keresztes Aladár, Benkóczy János, Winter Miksa, Reitter Oszkár, Grossmann Zsig, Klein Bernát, dr. Panits Mladen, Haidegger Ödön, Nasztics Savetozár, Menczer Lipót, Jankahidai Márk, Fuchs Sándor, br. Hauser Károly, Szávits Sándor.

5. A nemzetközi közegészségi és demográfiai kongresszus elnökségének átirata, melyben városunk megbízottak kiküldésére felhívatik.

A szeptember 1-től 9-ig tartandó nemzetközi kongresszusra dr. Haidegger Lajos városi főorvos küldetik ki.

6. A városi tanács elfogadás végett beterjeszti az átdolgozott berkocsi szabályzatot.

A szabályzat egy lényegtelenebb pótlással jóváhagyatik és megállapítatik.

7. Ugyanaz beterjeszti az újból összeállított iktatási és rakhely használati díjszabályzatot elfogadás végett.

Ezen szabályrendelet megállapítása körül nagyobb vita fejlődött ki. Kurländer Imre ellenzi a hb. burcellákra kirótt felette magas díjteleket, mert azok az év legnagyobb részében üresen kénytelenek itt helyt vesztegelni. Napholz Ágoston a tutajokra kivetett és fertályonként 10 krral kiszabott díjakat nem tartja helyén lévőknek, mert ezek után egy városban sem rovatnak ki oly magas díjté-

lek s mert a földmívelésügyi miniszterium leiratában szintén követeli a 10 krról 5 krra való leszállítást, s mert végül Nagybecskerekben a tutajokra, illetve szálfákra háromszoros megadóztatás van kiróva. Kresztics János polgármester kifejti, hogy a kikötői díjszabályzat alkotásánál a város érdekeit kellett első sorban szemmel tartani. Gligorovits János a hb. üres hajókat a díjfizetés alól felmentetni kívánja s indítványozza, hogy midőn azok meg vannak terhelve, ugyanannyit fizessenek, mint az idegen hajók. Fuchs Sándor Kurländer nézetéhez csatlakozik s a hb. hajótulajdonosokat minden díjfizetés alól felmentetni szeretné. Dr. Györgyevits Milos nem az eddig megnyilatkozott magán érdekeket kívánja pártolni, hanem a közérdeket tekinti s ezért elfogadja a szabályzatot változtatás nélkül. Dr. Végh Lajos a közérdeket és magánérdeket ki akarja egyeztetni s a közép-utat tartja követendőnek, a díjak mérséklését ajánlja. Miután még Kurländer zárszóval élt, a kikötői díjszabályzat 41 szavazattal 7 szavazat ellenében elfogadtatik.

8. A kövezési bizottság véleményes javaslata a folyó évből rakandó járda és egyéb kövezési munkálatok tárgyában megtartott árlejtés eredményéről.

Az állandó választmány az általános járda kövezést Freund Sándor és fiai cégére javasolja bizatni 82.920 frtért olyképp, hogy a munkálatok 2 év alatt eszközölthessenek.

Gligorovits János nem fogadja el az állandó választmány javaslatát, mert az árlejtés nem 2 évre, hanem csak egy évre szól s így valószínű, hogy más pályázók olcsóbb ajánlatot tettek volna. Dr. Végh Lajos újabb árlejtést kíván kiírni, mert az a cég, kinek ajánlata elfogadtatni javasoltatott, két egymástól 19 ezer frttal eltérő ajánlatot tett, melyek közül az olcsóbb és elfogadni javasolt nem tökéletes, tehát ugynevezett utó munkálatokra fog vezetni, s mert egy év alatt teljesítendő nagy munkálatról lévén szó, a pályázat kiírásakor biztosra vehető, hogy más cégek azt tudva, bizonyára olcsóbb ajánlatot tettek volna. Dr. Györgyevits Milos indítványozza, hogy az állandó választmány javaslata elvettétvén, azzal adassék ki a kövezési bizottságnak, hogy tegyen véleményes jelentést arra nézve, vajjon nem volna e czélszerűbb, különösen a szegényebb sorsú lakosságra nézve, ha a járdakövezések téglával eszközöltetnének. Dr. Grandjean József figyelmezteti a képviselőseget arra, hogy miután a kövezetvépmentár az utóbbi években úgy is tulterhelte, a városi tanács a számvevőséggel együttessen terjeszzen be egy részletes kimutatást a kövezetvépmentár állásáról. Groszmann Zsigmond a Freund cég ajánlatánál olcsóbbat nem képzel és nem kíván. Lucsics Miklós osztja Györgyevits nézetét s nem tartja helyén levőnek, hogy Groszmann mint szintén érdekelt vállalkozó azaz ajánlattevő ez ügynél felszólaljon. Zachariás József figyelmeztet az építési szabályrendeletre, mely szerint a kövezet nélküli utcákban ki-ki oly anyagból készíthet járdát, minőből neki tetszik. Kovács Péter 5 év múlva kívánja az általános járdakövezést keresztülvitetni, mert akkorára fogjuk tudni, mennyi pénz áll rendelkezésünkre s mert a vashidak előbbre valók.

Miután még dr. Györgyevits Milos zárszóval élt, az ő Grandjean felszólalása értelmében pótolta indítványa azzal fogadtatik el, hogy a mennyiben a Freund cég hajlandó biztosítékát behagyni, az a kövezési ügy végleges eldőltség tartassék vissza.

9. A városi tanács véleményes javaslata a városnak minden évben ismétlődő szükségleteinek beszerzése iránt megtartandó árlejtések tárgyában.

A tanács javaslata módosítással elfogadtatván, ez ellen Jokly felel.

10. Ugyanannak véleményes javaslata egy segédmérnöki állás szervezése tárgyában.

A tanács javaslata egy segédmérnök 3 évre való felfogadása határozatba megy.

11. Ugyanannak véleményes javaslata a vár. rendőrkapitányság által előterjesztett, a tűsifa hordás iparszerű gyakorlásáról szóló szabályrendelet tárgyában.

Az ügy levéteget a napirendről.

13. Hivatalos jelentés, melylyel a Rezsülaktanya kibővítésére vonatkozó árlejtési jegyzőkönyv beterjesztetik.

Az árlejtés eredménye jóváhagyatik.

14. A „Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság“ átirata, melylyel a főgm. alap javára 50 frtot adományoz.

Köszönettel tudomásul vétetik.

15. A „Torontálmezei takaré- és hitel bank“ átirata, melylyel a városi kórház alap javára 25 frnyi adományt tesz.

Köszönettel tudomásul vétetik.

16. Marcoin Jenő kaszinói vendéglős kérvénye a kaszinói kertre vonatkozó bérszerződésnek meghosszabbítása iránt.

A kérelemnek hely adatik.

17. A városi rendőrkapitányság hivatalos előterjesztése két bizalmi férfinak a f. évben működendő lóosztályozási bizottságba való kiküldetése iránt.

Krumenacker József és Popovits Pécsi Szilárd küldetnek ki.

18. Hoffmann Jenő ujdun megválasztott számvevőnek beadványa, mely szerint állásáról lemond.

A lemondás elfogadtatván, a polgármester megbizatik a pályázat kiírásával.

19. A nagybecskereki kereskedő ifjak egylete kérvénye, a színháznak ingyenes átengedése iránt.

Atengedtetik.

20. A városi alkapitány kérvénye, a helybeli szegény iskolás gyermekek ruházatására felhasznált 132 forint 64 krnyi összeg kiutalványozása iránt.

Az összeg kiutalványoztatik.

21. Marinkov János vár. irnok kérvénye 85 frnyi összeg előlegezése iránt.

A kérelemnek hely adatik.

22. Mateics Simon vár. rendőrmester kérvénye, az általa élvezett lakás ingyenes átengedése iránt.

A kérelemnek hely adatván, ez ellen dr. Györgyevits felel.

HIREK.

Tájékoztató.

Márczius 4. A nagybecskereki ipartestület közgyűlése.

Márczius 4. A nagybecskereki munkássegylet közgyűlése.

Márczius 15. Kereskedőifjak ünnepélye a városi színházban.

Márczius 30. Rendkívüli városi közgyűlés.

Márczius 31. Közigazgatási bizottsági ülés.

Márczius 31. Fialtal emberek táncmulatsága.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Simonich Zsigmond nagybecskereki ügyvédsegédet a nagybecskereki kir. járásbíró-sághoz végrehajtóvá nevezte ki.

— **Közigazgatási bejárás.** Ma délelőtt folytatta a városháza tanácstermében a nagybecskerek-zsombolyai és nagybecskerek-kiszombori keskenyágányu vasut közigazgatási bejárását az e czélből összeült bizottság. A tanácskozáson a bizottságnak lapunk tegnapi számában már ismertett tagjain kívül ma Daniel László alispán is jelen volt. Megállapodás történt a vasutnak Nagybecskerek határáról kezdve Klekk, Katalinfalva és Begaszentgyörgy községeket érintő irányára nézve. A begaszentgyörgyi és katalinfalvi küldöttek a létesítendő vasutnak községeik fejlődésére való kedvező hatásának tudatában igen lelkes hangulatban vettek részt a közigazgatási bejárás körüli tárgyalásokban, míg ellenben Klekk községnek, a mely a vasutat szívesen veszi, de annak költségeihez tudvalevőleg megtagadta a hozzájárulást, küldöttei szemmelátható szegénkezéssel elegyes zavarral küzködtek. Klekk községnek különben derék, értelmes német lakossága bizonyára érzi is azt a ferde helyzetet, amelybe a javára is épülő vasut költségeitől való érthetetlen huzódása által képviselőtestülete juttatta és a dolog jelen stádiumában aligha tévedünk, ha abbeli reményünknek adunk kifejezést, hogy a község józan elemei legközelebb módot fognak találni rá, miszerint a haladás ellen elkövetett ballépést reparálják.

— **Torontál és a szabadelvű nagygyűlés.** Lapunk tegnapi számához csatolt külömmellékletképpen vették olvasóink a márczius 4-én Budapesten megtartandó szabadelvű nagygyűlés torontálmezei végrehajtó-bizottságának értesítését, a mely a nagygyűlésre megyénkből felránduló liberális érzelmi közönséget az utazás körül szükséges tudnivalókról a legkörülményesebben tájékoztatja. Közli az említett értesítés többek között a felette mérsékelt árakat, a melyek mellett a különvonatok a gyűlésen résztvenni szándékozókat a megye bármely állomásából Budapestre és vissza szállítják. Hogy a M. Á. V. különben meglehetősen borsos személyszállítási tarifája mellett a különvonatok mégis oly jutányos áron állanak a közönség rendelkezésére, annak oka, mint értesülünk, egyszerűen az, hogy megyénk szabadelvűjei párt- és valláskülönbőség nélkül gyűjtést eszközöltek a maguk körében, a melynek örvendetes eredménye az, hogy a felrándulóknak nyújtott kedvezményes árakat a rendes árakra egészíthették ki. Egyben örvendetes jelenségként

regisztrálhatjuk, hogy a nagygyűlésre jelentkezők száma egyre gyarapodik, úgy, hogy a Torontálmezeiből felrándulók számra nézve is első helyen állanak az ország összes megyéi közt.

— **Márczius 15.** A kereskedő ifjak egyletének márczius 15-iki ünnepélye, mely az idén is színházban fog lefolyni, még az előző évek fényes mulatságait is felül fogja mulni. A rendező bizottság ugyanis két oly előkelő művésznővel fogja a nagybecskereki közönséget megismertetni, kiket eddig helyben nem lehetett alkalma látni. E művésznők P. Márkus Emilia a Nemzeti színház genialis művésznője és Hilgermann Laura a m. kir. opera kitűnő énekesnője. Mindketten megígérték közreműködésüket s most már csak az intendantura elhatározásától függ felléptük. A helyi erők közül eddig a rendező bizottság a következő hölgyek és urak ígérteit bírja: dr. Nóna y Pálné urnő és Stagelschmidt Paula kisasszony zongoráznak, dr. Kis Sándor egy költeményét olvassa fel, az ünnepi beszédet Demkő Endre mondja, Nocker János ur pedig énekel. Pályókra és zártszékekre már most lehet előjegyezni a Mangold-féle könyvkereskedésben.

— **A lövészegylet köszönete.** A nagybecskereki polgári lövészegylet a napokban tartotta választmányi ülését, amelyen Franz J. L. elnökiövezsmester többek közt a január 26-án lezajlott lövészegyleti mulatság fényes sikeréről tett jelentést. A választmány a kellemesen kinálkozó alkalom kifolyásából melegen átértett köszönetet mondott Grünbaum Arnold lövészmasternek a mintaszertü főrendezésért, a Grünbaum Arnold lövészmaster által képviselt rendező bizottságnak a sikerdus rendezésért, a hajós csoportnak a festői hajós tánc bemutatásáért, továbbá Vudý György helybeni posta és távirtda felügyelőnek, a „Pleitza Ferencz Pál“ czégnak, és a kazinó társulatnak a telefonhasználat készsége átengedéseért; a Diana csoportnak a látványos diszfelvonulását, a vasutas csoportnak a meglepetést okozott üzemekért, a nyaktiló-csoporthat parodisztikus működéséért, az alkalmi lövészi zenekarnak a hatásos zenekíséretért, a néphangversenyzőknek az általános derültséget előidézett produkciókért, a helybeli sajtónak a hathatós pártfogásért, a rajzolóknak pedig alkalomszerű ügyes rajzaikért. Köszönetet mond a választmány mindazon a fentiekbe nem foglalt közreműködőknek is, a kik tevékenységök, áldozatkészségök és leleményességök által az est sikerének emeléséhez hozzá járultak. Végül elrendeli, hogy jelen határozat mindazokkal, kiknek a rendezés sikerében közvetve vagy közvetlenül osztályrészük volt, kivonatilag közöltessék és ezen közlés azoknál, kik a rendezés körül figyelemreméltó tevékenységet fejtettek ki, vagy pedig az egyletet szíves kedvezményekben részesítették, külön köszönnölevél kíséretében történjék, fölkérvén az érdekelteket, hogy az egylet irányában mint eddig, úgy eszentul is jóindulattal viseltetni sziveskedjenek.

— **„Der Freimüthige“ és a jegyzők.** Lapunk szombati számában közöltük volt azt az otromba kifakadásokkal telt silány stílusgyakorlatot, amelyben a Temesvárott megjelenő „Der Freimüthige“ a márczius 4-iki szabadelvű nagygyűlésről tücsköt bogarat összehordva rugkapalódzásai közt a jegyzői karról is mélyen sértő módon emlékezik meg. Erre vonatkozólag ma a következő sorokat vettük:

Igen tisztelt szerkesztő ur! Szánalommal telt szívvel olvastam bccses lapjának ez évi 45. számából, hogy még ma is léteznek oly egyének, kik lapszerkesztői minőségükben hivatásuknak vélnék eleget tenni akkor, ha hóbotos karcolmányokkal a tudatlannak képzelt nép körében reakciót vélnék teremteni. Hiszen igaz, hogy a politika akció és reakció nélkül nem igen lehet, azért nem is ütközöm meg azon, ha a szőnyegen fekvő kötelező polgári házasság is reakciót szül hazánkban, ha ugyan reakciónak mondhatjuk azon ellenséges mozgalmat, melyet a papok erőltetett szenteskedéssel saját érdeküket tartva szem előtt, sokhelyütt szítanak. Ha a Temesvárott megjelenő „Der Freimüthige“ ben megjelent német szövegű felhívás szerkesztője, ismerné közigazgatásunkat, mert felhívásának elolvasása után azt tetelezem fel, hogy nem ismeri, tudnia kellene azt is, hogy sem a szolgabírák, sem pedig a jegyzők nincsenek feljogosítva ott, ahol minden szabadpolgár törvényadta jogánál fogva, saját politikai meggyőződésének szabad kifolyást adhat, „ordre“-kat kibocsájtani. Mint jegyző tiltakozom e feltetés ellen, mert mint jó hazafi és ebből kifolyólag hivatásomat átérzeve, mint oly hivatalnok, a ki közvetlen a néppel érintkezve, annak jogait van hivatva mindenben megvédeni, kötelességemmé van téve egyuttal

őket törvényeinkkel megismertetni; — nem pedig őket a fent említett lap feltevése szerint holmi „ordre“ kibocsátásával félrevezetni, jobban mondva rabszolgákként tekintve, tudtok és akaratok ellenére kormányunkhoz való bizalmunknak ilyen módon kifejezést adandó Budapestre hurcolni, mert hiszen hála a magyarok istenének, vagyunk már annyira, hogy a szegény sorsu ember is tudja, miszerint csak úgy virágozhatik fel édes magyar hazánk, ha a nép valláskülönbség nélkül összetartva, az egyes vallásoknak azonban tiszteletben tartásával, együttesen működik hazánk jólétéért. Ugy látszik, ama német szövegű felhívás szerkesztője feleli azt, hogy Magyarországon vagyunk és hogy a német ajku polgárainak (talán éppen öt kivéve) valamennyien magyar érzelmű igaz jó hazafiak, kik az efféle meggondolatlan ürességekre nem reflektálnak. Azt hiszem, kartársaim egytől egyig ugyanígy gondolkoznak és meg vagyok róla győződve, hogy daczára az említett lap kompromitálni akaró karczolatának oda iparkodnak, hogy népünket a mai kormánypolitikáról felvilágosítva, azokat minél nagyobb számban a f. é. márczius hó 4 én tartandó szabadelvű gyűlésre siettetik, kormányunknak teljes hódolatunkat és bizalmunkat kifejezendő. — Egy községi jegyző.

— **Édes a viszontlátás.** Novakov Milos, Pharao egyik vállalkozó szellemű ivadéka, ki foglalkozására nézve betörő, még a nyáron kolizióba keveredett a közbiztonsággal, a minnek az lett a következménye, hogy a pancsovai királyi ügyészség jóvoltából hűvösre vetődött. A szabadléthez szokott morét rendkívül tesztelte a börtönőr társasága, miért is egy kedvező pillanatban hátat fordított a komor falaknak, a hol az ügyészség vendégszeretét élvezte. Novakov visszatért régi foglalkozásához, amelyben úgy látszik még kontár, a mennyiben écskai vállalatában pörül járt. A csendőrség megcsipte a miután ugyanazonosságát a keresett szökevény-nyel megállapították, visszaszállították Pancsovára, hol most a börtönőrrel való viszontlátás örömeit élvezzi.

— **A dandárparancsnok szemléje.** Szigetszentmiklósi Bakonyi Károly ezredes, a 45. honvédelmi dandár parancsnoka, a kinek városunkban való időzéséről már lapunk tegnapi számában hírt adtunk, úgy látszik, igen jól érzi magát honvédtisztikarunk körében, mert nem utazott el ma reggel, a mint azt eleinte tervbe vette, hanem a mai napot is itt töltötte. Ma délelőtt a 11. század (parancsnok Csanyevác főhadnagy) fölött tartott szemlé, megelégedésnek adva kifejezést a szemle végén.

— **Nyilvános köszönet.** A következő sorokat vettük: Alulírott, mint a szegény gyermekek felségelésére szánt alap kezelője, mélyen érzett köszönetet mondok Tolveth Anna kisasszonynak azért a 6 fnt 50 krnyi adományért, amelyet a szegény gyermeket segélyalapja számára gyűjtött és hozzám juttatott. Loga Szilárd, városi alkapitány.

— **A csendőrség köréből.** Serédy Géza csendőrhadnagy, eddigi nagybecskerek-i csendőrszakasparancsnok helyébe, akit a temesvári csendőrszakasz élére helyeztek át, ahol mint rangidősb hadnagy a szárnyparancsnokot helyettesíteni is hivatva van, Jurcsák Géza csendőrtiszt helyettes nevezetett ki a nagybecskerek-i csendőrszakasz parancsnokává. Az új szakasparancsnok már meg is érkezett városunkba.

— **A „Magyar Állam“ gyászja.** A „Magyar Állam“ ultramontán lap tegnapielőtt gyászkeretben jelent meg. Február 26-án bocsátott ki tudvalevőleg az elkeresztelési rendelet. A lap gyászadulmányát kellett mindenfelé.

— **A Magyar Olvasókörből.** A „Magyar Olvasókör“ vigalmi bizottsága elhatározta, hogy ezentúl minden második felolvasó-estély oskály belépődíj mellett tartatik. Célja ennek részben a kisebb kiadások fedezése, részben és főleg alapot teremteni, hogy idővel országos hírvélemény vagy írók nyerhessenek meg a kör egy-egy felolvasó-estélyre. A legközelebbi estély e héten szombaton, márczius 3-án lesz. Belépődíj tagok részére személyenként 30 kr., családonként (4 tag) 60 kr., nemtagoknak személyenként 40 kr., családijegy (4 tag részére) 80 kr. Az estély programját legközelebb teszi közzé a bizottság, mely mindent elkövet, hogy élvezetesebb nyújtson a közönségnek. — A kör márczius 15-ét is meg fogja ünnepelni.

— **A lakodalom vége.** Mondir Vaszilje, lugosi asztalosmester hat utcára szóló murit csapott abból az ötletből, hogy az unokája férjhez ment. A nagy estében hivatalos volt Szlavkovic Pál, a szakácsné férje is, a ki valami ügyvédi irodában mint írnök tengeti életét. A mulatozás folyamán Szlavkovic

kiment az udvarra és midőn a háziur később valami zajra figyelmessé téve utána nézett, mi történi odakünn, a sötétben egyszerre kézzurást érzett bal mellén. A kiáltására kitóduló lakodalmi vendégek rögtön elhívták az orvost, ki az életveszélyes sebet bekötötte. A lakodalomnak persze vége volt. A gyilkosság gyanúja Szlavkovicot terheli, kit még az éj folyamán egy vendéglőben el is fogtak.

— **Egy községi pénztáros felfüggesztése.** Mokrinból írják, hogy Grób Béla nagyikindai főszolgabíró Popov Alexa községi pénztárost állásától felfüggesztette. A felfüggesztésre pénztári hiány és a vizsgálat során kiderült több rendbeli szabálytalanság szolgáltattak okot. A főszolgabíró a pénztár kulcsát magához vette.

— **Egy hírhedt ur.** Lugosról írják lapunknak: Hallatlan módon daczol most a magyarsággal a lugosi magyar kaszinóból kigolyózott Bésán Mihály kir. közjegyző, ki tudvalevőleg a Jakabffy-Ivackovics sajtópörben való szerepléséről vált hírhedt. Bésán a közjegyzői irodáját kiszegezve volt magyar feliratú táblát elárvoltotta és román feliratúval cserélte fel. Az eset nagy megbotránkoztatást keltett a lugosi magyarság körében.

— **Tűzek.** Oroszlámosról írják, hogy ott tegnap Jegdus Katicza óvónő lakásának udvarán tűz támadt, amely alkalommal nagymennyiségű szalma hamvadt el. Néhány nappal ezelőtt is tűzkárt szenvedett az óvónő, akinek hazafias érzelmei miatt sok az ellensége. Azt hiszik, hogy gyújtogatók keze működött közre mindakét esetben.

— **Elpáholt pápa.** Pomaná (halotti tor) volt Magurán, a melynél a pápa: Luka Avram a szokásos beszterelés után derekasan hozzálatott a pálinkához. Az legkevésbé sem feszélyezte őt, hogy egy kiterjedt cigánycsalád körében gyászolta egyik híve elköltözését. Népszerűsége tudatában annyira ment, hogy a murit követő szokásos verekedésben mint békebíró akart közbe lépni, de vesztére, mert fájdalmasan kellett tapasztalnia, mennyire igaz van a közmondásnak: ha kettő verekszik... A verekedő morék dühe a multságukat zavaró pápa ellen fordult, akit úgy helyben találtak hagyni, hogy szegény most beteg fekszik. A csendőrség az egész cigánycsaládot elfogta.

Táviratok.

A király uton.

Budapest, február 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Welsből telegrafálják: A király tegnap délelőtt negyed tíz órakor érkezett ide. A pályaudvaron feje, Ferencz Szalvátor főherceg fogadta a királyt, aki később leányánál Mária Valeria főhercegnőnél ebédelt. Egy órakor a király Münchenbe utazott, ahonnan kiszállás nélkül Mentonéba megy. A királyné már tegnap délután óta Mentonéban van.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 28-án.)

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház immár a teljes kimerültség jegyében folytatja a házasságjogi törvényjavaslat tárgyalását. A mai ülésben három szónok szállott a javaslat mellett sikkra: Kovács József (függ.), Visontai Soma (függ.) és Dániel Ernő (szab.), a kik közül csak a két utóbbi keltett nagyobb figyelmet.

Különösen Dániel Ernőnek a ki eddig a közgazdasági ügyekben tüntette ki gazdag tapasztalatait és széles látókörét lelkes szavai ragadták élénk éljenzésre a szabadelvű eszmék híveit. Beszéde végén számosan üdvözölték a liberalizmus bátor előharcosát.

A javaslat ellenzői közül kettő került ma szóvalásra: Szentiványi Árpád (nemz. p.) és Szalay Imre (függ.). Mindakettőt őszinte unalommal hallgatta meg az a kevésszámú honatyja, aki elég vigyázatlan volt az ülésteremben maradni.

Polónyi Géza, legutóbbi orrvérzése óta, amelyet Justh Gyula erős hazafiságtól áthatott liberalis beszéde közben (erős

bors lehetett) kapott, nem szerepelt és aki napok óta buskomor, amiért Szilágyi Dezső igazságügyminiszter nagy beszédeben tudomást se látszott venni Polónyi speechéről, ma kesernyész filippikában élt vissza a házszabályok által személyes megtámadtatás esetében a képviselők részére biztosított joggal, Komjáthy ellen próbált a liberalizmus pseudo híve védekezni, aki tegnapi beszédeben felette pikáns kulisszatitkok leleplezésével helyezte kellő világitásba a nagy férfit.

Az ülés végén Ugron Gábor interpellálta meg a miniszterelnököt a mozgósítási hírek dolgában.

Wekerle miniszterelnök válaszában örömeinek adott kifejezést, hogy alkalmat szolgáltattak neki arra, miszerint a szállongó hírekre nézve nyilatkozhatnék. Sajnálattal olvasta a legutóbb a lapokban a következmények mérlegelése nélkül a mozgósításról közzétett híreket. Kijelenti, hogy ezek a hírek teljesen valótlanok. Külügyi viszonyaink olyanok, amelyek minden mozgósítást kizárnak. Minthogy ezek a hírek, amelyek, úgy lehet, tendenciózusan terjesztetnek, alkalmasak lehetnének a világpiacot befolyásolni és a polgároknak nyugtalanságot kelteni, elvárja a hazafias sajtótól, hogy ezeket a híreket demontálni fogják. (Éljenzés.)

Ugron Gábor az ország megnyugvását hangsúlyozva, tudomásul veszi a miniszterelnök választát.

A szabadelvű nagygyűlés.

Budapest, február 28. (A „Torontál“ ered. távirata.) A márczius 4-iki szabadelvű nagygyűlésre eddig már száz-ezer ember van bejelentve. Az iparcsarnokhoz, mint a gyűlés helyéhez vonuló menet élén fiatal mágnások fognak lovagolni. — A főváros ma délutáni közgyűlésén határozza el, hogy részt vesz-e küldöttségileg a nagygyűlésen.

Békésmegye és a nagygyűlés.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Békésgyuláról telegrafálják: A tegnapi megyei közgyűlésen Horváth Károly azt indítványozta, hogy a megye a budapesti liberalis nagygyűlésre 35 tagu bizottságot küldjön. Szeberényi Gusztáv óriási lármával ellenzi az indítványt (Zaj. Eláll! Eláll! Menjen Rómába!) Szirmay Árpád szerint nem méltó a megyéhez, hogy a liberalis gyűlésen részt vegyen. (Megujult zaj.) Végre kimondták, hogy bizottságot küldenek a gyűlésre, melybe a legelőkelőbb polgárokat választották be. Hasonlóképpen a debreczeni átiratot is nagy többséggel elfogadták.

A budapesti szerb főkonzul.

Budapest, február 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Dr. Milovanovic Milován, az új szerb főkonzul, márczius elsején kezdi meg funkcióját Budapesten.

Gladstone szembaja.

Budapest, február 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból telegrafálják: Gladstone szembaja annyira rosszabbodott, hogy a kezelő orvos véleménye szerint az egyik szemet operálni kell, minek folytán Gladstone egy időre minden politikai tevékenységtől visszavonulni kényszerül.

H i r d e t é s e k.

5330. tkvi szám 1893. (145—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A törökbecsei kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajthatónak, Oltyán Mladen, Oltyán férj. Popov Lyuba és a melencei takarékpénztár részvénytársaság végrehajtást szenvedők ellen 356 frt 32 kr. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Melence község határában fekvő 220. sz. tjkvben foglalt 334. hr. és 153. öi. sz. ház és beltelek 441 frt kikiáltási árban 1894. évi márczius hó 17-én d. e. 8 órakor Melence község házában árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai e kir. járásbírósa tkvi irattárában s Melence községelöljáróságánál a hivatali órák alatt megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén a kir. járásbírósa tkvi hatóságánál, 1893. évi október hó 26-ik napján.

Jakabffy, kir. jbiró.

5328. tkvi szám 1893. (144—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A törökbecsei kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajthatónak, Lazarujka férj. Szavicsin Szaveta melencei lakos végrehajtást szenvedő elleni 250 forint 68 kr. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Melence község határában fekvő 201. sz. tjkvben foglalt 315. hr. és

147. öi. sz. ház és beltelek 400 frt kikiáltási árban 1894. évi márczius hó 16-án d. e. 8 órakor Melence község házában árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt e kir. járásbírósa tkvi irattárában s Melence községelöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbírósa tkvi hatóságánál, 1893. évi szeptember hó 30-ik napján.

Jakabffy, kir. jbiró.

1725. szám 1894. (142—1.1)

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Somoray Márton kisoroszi lakos végrehajthatónak, Fazekas Márton lukácsfalvi lakos végrehajtást szenvedő elleni 493 frt tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. tszék területében levő Lukácsfalva községi 43. sz. tjkvben 161. hr. sz. a. felvett 43. öi. számú ház 323 □-öl beltelekkel, tehát a végrehajtáson kívül álló tártulajdonos Fazekas Róza jutaléka is 340 frt, ugyanott 241/55. hr. sz. a. felvett 2 hold 492 □-öl szántó fele 357 frt, ugyanott 241/149. hr. sz. a. felvett 1 hold 1081 □-öl szántó fele 230 frt, ugyanott 266/18/a. hr. sz. a. felvett 1 hold 185 □-öl szántó fele 143 frt, ugyanott 248/76. hr. sz. a. felvett 400 □-öl szőlő, tehát a végrehajtáson kívül

álló tártulajdonos Fazekas Róza jutaléka is 76 frt kikiáltási árban 1894. évi május hó 1-ső napjának d. e. 10 órájkor Lukácsfalva község házában megrendelt nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizetett birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át vagyis 34 frtot, 35 frt 70 krt, 23 frtot, 14 frt 30 krt és 7 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkönyvi irattárában s Lukácsfalva községelöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál, 1894. évi február hó 12-ik napján.

Hadzsics,
kir. törvényszéki bíró.

Irodai gyakoronok

fizetés mellett felvételnek.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ügynöki és bizományi iroda.

Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség b. tudomására, hogy működésemet itt helyben megkezdtem és irodámot a

Hunyady-(fő)utczán levő, ezelőtt Mencer, most dr. Orsó-féle házában

megnyitottam.

Üzletköröm főágát az ezidőszerint legalacsonyabb jelzálog-kamatok és törlesztési részletek melletti

jelzálogkölcsönök

kieszközlése, nemkülönben már fennálló jelzálog terhek konvertálása képezi.

Amidőn szolgálataimat mindkét ügylet keresztülvitelére a n. é. közönség rendelkezésére bocsátanám, megjegyzem egyuttal, hogy

300 forinton felül bármily összegig

közvetíték kölcsönöket ingatlanokra, kész, állandó bérjövödelmet hozó laképületekre, továbbá községek és egyletek számára is,

amennyiben ez utóbbiak törvény, vagy törvényes uton kieszközölt engedély alapján kölcsönök felvételére jogosultak, még pedig

nemcsak jelzálog-biztosíték ellenében,

hanem anélkül is

a községi jövödelemből történendő kamatfizetés és visszafizetés mellett.

Figyelmébe ajánlom végül a n. érd. közönségnek, hogy

ingatlanok és házak vételének és eladásának közvetítéseit,

valamint az ügynöki és bizományi szakba vágó bármilyen ügylet keresztülvitelét is magamra vállalom.

A jelzálog-üzletre vonatkozó bármily természetű felvilágosításokkal mindenkor készséggel szolgálom.

Ezeket a n. é. közönség b. tudomására hozva, jóakaratu és bizalmas támogatást kér

tisztelettel

SINGER J.

ügynöki és bizományi irodája.

(134—3.8)